

# **SKARGA O STWIERDZENIE NIEZGODNOŚCI Z PRAWEM PRAWOMOCNEGO ORZECZENIA**

# PODSTAWOWE INFORMACJE

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie jest jednolicie rozumiana w doktrynie, jeżeli idzie o jej charakter. Problemem, który uniemożliwia proste i łatwe zaszeregowanie tej skargi jest to, że jej głównym celem nie jest postępowanie zmierzające do zmiany lub uchylecia orzeczenia, czyli zmierzające do wzruszenia orzeczenia, a uzyskanie prejudykatu, który stwierdza, że orzeczenie jest niezgodne z prawem, co umożliwia następnie dochodzenie w ramach odrębnego postępowania odszkodowania z tytułu szkody wyrządzonej przez wydanie takiego niezgodnego z prawem orzeczenia.

Wydaje się jednak, że poprzez wniesienie tej skargi dochodzi do badania orzeczenia pod kątem jego zgodności z prawem, dlatego też można uznać, iż będzie ona nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia.

# REGULACJE WYJŚCIOWE

## Konstytucja RP:

### Art. 77. [Prawo do wynagrodzenia szkody]

1. Każdy ma prawo do wynagrodzenia szkody, jaka została mu wyrządzona przez niezgodne z prawem działanie organu władzy publicznej.
2. Ustawa nie może nikomu zamykać drogi sądowej dochodzenia naruszonych wolności lub praw.

## Kodeks Cywilny:

### Art. 417. [Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez władzę publiczną]

§ 1. Za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa.

§ 2. Jeżeli wykonywanie zadań z zakresu władzy publicznej zlecono, na podstawie porozumienia, jednostce samorządu terytorialnego albo innej osobie prawnej, solidarną odpowiedzialność za wyrządzoną szkodę ponosi ich wykonawca oraz zlecająca je jednostka samorządu terytorialnego albo Skarb Państwa.

### Art. 417<sup>1</sup>. [Źródła szkody]

§ 1. Jeżeli szkoda została wyrządzona przez wydanie aktu normatywnego, jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu niezgodności tego aktu z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą.

§ 2. Jeżeli szkoda została wyrządzona przez wydanie prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji, jej naprawienia można żądać **po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu ich niezgodności z prawem**, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej. Odnosi się to również do wypadku, gdy prawomocne orzeczenie lub ostateczna decyzja zostały wydane na podstawie aktu normatywnego niezgodnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą.



# DOPUSZCZALNOŚĆ SKARGI

## Art. 424<sup>1</sup> [Dopuszczalność skargi]

§ 1. Można żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego wyroku w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe.

§ 2. W wyjątkowych wypadkach, gdy niezgodność z prawem wynika z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela, można także żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu pierwszej lub drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych, chyba że jest możliwa zmiana lub uchylenie wyroku w drodze innych przysługujących stronie środków prawnych.

### **Skarga przysługuje od:**

✗ **Wyroku sądu powszechnego,**

Art. 2 KPC

✗ **Wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie** (w nieprocesie od postanowienia),

Chodzi o wyeliminowanie orzeczeń które nie zostały poddane kontroli jurysdykcyjnej

✗ **Wyroku prawomocnego,**

Orzeczenie sądu staje się prawomocne, jeżeli nie przysługuje co do niego środek odwoławczy lub inny środek zaskarżenia (art. 363 KPC)

✗ **Wyroku, którego zmiana lub uchylenie w ramach przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe.**

Chodzi tu o takie środki prawne jak skarga kasacyjna, skarga nadzwyczajna czy skarga o wznowienie postępowania

✗ **wyroku, przez którego wydanie stronie została wyrządzona szkoda.**

„przez wydanie wyroku”- związek przyczynowy między wydaniem wyroku a wystąpieniem szkody (normalny, adekwatny związek przyczynowy); nie chodzi o szkodę powstałą w wyniku poniesienia kosztów postępowania czy też szkodę powstałą w wyniku wadliwego wykonania orzeczenia.

nie wystarczy zagrożenie wystąpienia szkody albo przewidywanie czy pewność co do tego, iż zostanie wyrządzona- szkoda musi wystąpić i poprzedza wniesienie omawianej skargi.

# WYJĄTKOWY WYPADEK DOPUSZCZALNOŚCI SKARGI

Niezgodność z prawem wynika z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela, można także żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu pierwszej lub drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych, chyba że jest możliwa zmiana lub uchylenie wyroku w drodze innych przysługujących stronie środków prawnych

- ✗ Prawomocny wyrok sądu pierwszej lub drugiej instancji kończący postępowanie w sprawie (a także nakazy zapłaty - postanowienie SN, IV CNP 58/14)
- ✗ Strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych- jeżeli istnieje możliwość zmiany lub uchylenia w drodze innych środków prawnych, skarga jest niedopuszczalna
- ✗ Niezgodność musi wynikać z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela.

(...) podstawowe zasady porządku prawnego należy rozumieć nie tylko fundamentalne zasady ustroju społeczno-politycznego, a więc zasady konstytucyjne, ale również naczelne zasady rządzące poszczególnymi dziedzinami prawa: cywilnego, rodzinnego, pracy, a także prawa procesowego.

- Postanowienie SN z dnia 26 lutego 2003 r., sygn. II CK 13/03, Legalis



## Podstawowe zasady porządku prawnego:

Przykładem może być tutaj brak właściwej reprezentacji, brak możliwości działania, naruszenie prawa do sądu itd.

## Konstytucyjne wolności albo prawa człowieka i obywatela:

przepisy art. 30–56 Konstytucji RP, przepisy Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.

- ✗ Wyjątkowość ocenia się tutaj w sposób obiektywny:

Dyspozycją art. 424<sup>1</sup> § 2 KPC objęte są tylko takie sytuacje, w których nieskorzystanie z przysługującego stronie ustawowego środka zaskarżenia spowodowane było wyjątkowymi okolicznościami, obiektywnie, a nie tylko subiektywnie uniemożliwiającymi jego wniesienie. Takie wyjątkowe okoliczności to m.in. ciężka choroba, katastrofa, klęska żywiołowa, wyjątkowe okoliczności leżące po stronie osób trzecich. Nie chodzi zatem o przypadki, w których nieskorzystanie ze środka odwoławczego wynikało z samego naruszenia przez stronę zasad jego wnoszenia.

- Postanowienie SN z dnia 15 czerwca 2018 r., sygn. II CNP 9/18, Legalis





# NIEDOPUSZCZALNOŚĆ SKARGI

Art. 424<sup>1a</sup> [Niedopuszczalność skargi]

§ 1. Od wyroków sądu drugiej instancji, od których wniesiono skargę kasacyjną, oraz od orzeczeń Sądu Najwyższego skarga nie przysługuje.

§ 2. Orzeczenie Sądu Najwyższego wydane na skutek wniesienia skargi kasacyjnej traktuje się jak orzeczenie wydane w postępowaniu wywołanym wniesieniem skargi.

Dlaczego? Chodzi tu o brak podważania pozycji SN w systemie sądownictwa oraz ewentualny problem dalszego zaskarżania orzeczeń SN.

# SPRZECZNOŚĆ Z PRAWEM

Według SN wyroki niezgodne z prawem to takie wyroki, które:

- 1) są niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami lub z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć;
- 2) zostały wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa;
- 3) naruszają prawo w sposób oczywisty, bez potrzeby głębszej analizy prawniczej.

# BEZ PREJUDYKATU

## Art. 424<sup>1b</sup>

W wypadku prawomocnych orzeczeń, od których skarga nie przysługuje, odszkodowania z tytułu szkody wyrządzonej przez wydanie prawomocnego orzeczenia niezgodnego z prawem można domagać się bez uprzedniego stwierdzenia niezgodności orzeczenia z prawem w postępowaniu ze skargi, chyba że strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych.

- ✘ Jeżeli szkoda została wyrządzona przez wydanie orzeczeń, do których nie ma zastosowania art. 424<sup>1</sup> KPC, strona może dochodzić wynagrodzenia powstałej szkody **bez uprzedniego stwierdzenia niezgodności orzeczenia z prawem w postępowaniu ze skargi, czyli bez prejudykatu**. Reasumując, strona może dochodzić wynagrodzenia powstałej szkody przed sądem powszechnym bezpośrednio od Skarbu Państwa, w sprawie o odszkodowanie.
- ✘ Sądem właściwym będzie wówczas sąd okręgowy - art. 17 pkt 4<sup>4</sup> KPC



# LEGITYMACJA

Art. 424<sup>2</sup>

W wypadkach określonych w art. 424<sup>1</sup> skargę może wnieść także Prokurator Generalny, jeżeli niezgodność wyroku z prawem wynika z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego, Rzecznik Praw Obywatelskich – jeżeli niezgodność wyroku z prawem wynika z naruszenia konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela, albo Rzecznik Praw Dziecka – jeżeli niezgodność wyroku z prawem wynika z naruszenia praw dziecka.

Art. 424<sup>3</sup>

Od tego samego wyroku strona może wnieść tylko jedną skargę.

**Legitymowani:**

- **Strony postępowania** (odpowiednio uczestnicy przy nieprocesie)
  - **Prokurator Generalny**, gdy niezgodność wynika z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego
  - **Rzecznik Praw Obywatelskich** – jeżeli niezgodność wyroku z prawem wynika z naruszenia konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela
  - **Rzecznik Praw Dziecka** – jeżeli niezgodność wyroku z prawem wynika z naruszenia praw dziecka.
- 
- ✗ Legitymacja formalna przysługuje tym podmiotom (PG, RPO, RPD) niezależnie od tego czy brali wcześniej udział w sprawie.
  - ✗ Wnosząc skargę, Prokurator Generalny, Rzecznik Praw Obywatelskich i Rzecznik Praw Dziecka czynią to we własnym imieniu, ale na rzecz tej strony, która poniosła szkodę
  - ✗ Przyjmuje się, że uprzednie wniesienie skargi przez stronę wyłącza możliwość wniesienia tej skargi przez PG, RPO, RPD i odwrotnie, z tym zastrzeżeniem, że chodzić tutaj będzie raczej o skuteczne wniesienie skargi
  - ✗ Ze względu na wyjątkowość skargi nie będą mieć tutaj znaczenia dla skuteczności ponownego wniesienia skargi później wykryte dodatkowe wady wyroku.
  - ✗ Samo wniesienie skargi nie uniemożliwia jeszcze jej złożenia przez pozostałe podmioty (podmioty szczególne). Żeby uniemożliwić wniesienie, musimy mieć do czynienia ze skutecznie wniesioną skargą
  - ✗ Skuteczne wniesienie skargi przez jedną stronę nie stoi na przeszkodzie wniesieniu skargi przez drugą stronę lub innego uczestnika postępowania nieprocesowego, którzy skargi skutecznie nie wnosili.

Wniesienie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, która została odrzucona, nie stoi na przeszkodzie ponownemu wniesieniu skargi od tego orzeczenia przez tę samą stronę (art. 424[3] KPC).

 Postanowienie SN dnia 18 stycznia 2006 r., sygn. III CNP 22/05, Legalis

# PODSTAWY SKARGI

## Art. 424<sup>4</sup> [Podstawy skargi]

Skargę można oprzeć na podstawie naruszeń prawa materialnego lub przepisów postępowania, które spowodowały niezgodność wyroku z prawem, gdy przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda. Podstawą skargi nie mogą być jednak zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów.

## **2 niezależne podstawy:**

**1) Naruszenie prawa materialnego,**

**2) Naruszenie przepisów postępowania,**

**które spowodowały niezgodność wyroku z prawem**

✗ Naruszenie prawa materialnego - niewłaściwe zastosowanie (zastosowanie lub niezastosowanie określonego przepisu) lub błędna wykładnia właściwie zastosowanego przepisu



# PODSTAWY SKARGI C.D.

Z kolei według art. 424[4] KPC, skargę można oprzeć na podstawie naruszeń prawa materialnego lub przepisów postępowania, które spowodowały niezgodność wyroku z prawem, gdy przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda. Spełnienie wymagania przytoczenia podstaw skargi i ich uzasadnienia polega, podobnie jak w przypadku skargi kasacyjnej, na tym, że skarżący powinien wskazać, na której z przewidzianych w art. 424[4] KPC podstaw opiera skargę, następnie przytoczyć - oznaczone numerem artykułu (paragrafu, ustępu) ustawy - naruszone przepisy prawa i wyjaśnić, na czym ich naruszenie polega. Pełnomocnik skarżącego, sporządzając skargę, powinien również mieć na uwadze, że przy rozpoznaniu skargi Sąd Najwyższy jest związany granicami zaskarżenia oraz wskazanymi w niej podstawami (art. 424[10] KPC).

 Wyrok SN z dnia 26 stycznia 2012 r., sygn. I BP 4/11, Legalis

Niezgodność z prawem prawomocnego orzeczenia nie może polegać na tym, że zostało ono wydane z naruszeniem przepisów prawa procesowego, mimo to bowiem może być ono prawidłowe i zgodne z prawem regulującym dany typ stosunku prawnego. Wydanie orzeczenia z naruszeniem prawa procesowego, powodującym nawet nieważność postępowania, nie oznacza eo ipso, że zaskarżony wyrok orzekający co do istoty sprawy jest niezgodny z prawem.

 Postanowienie SN z dnia 15 czerwca 2018 r., sygn. III CNP 3/18, Legalis

Podstawą skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (art. 424<sup>4</sup> k.p.c.) jest tylko takie naruszenie prawa (procesowego, materialnego), które spowodowało niezgodność orzeczenia z prawem.

 Wyrok SN z dnia 9 października 2006 r., sygn. II BP 8/06, Legalis

Czyli nie tylko trzeba wskazać konkretne uchybienia procesowe, ale, co ważne, należy dowieść, że uchybienia te miały wpływ na niezgodność z prawem wydanego orzeczenia

# PODSTAWY SKARGI C.D.

Przy ocenie wyroku z punktu widzenia art. 417<sup>1</sup> § 2 KC oraz art. 424<sup>1</sup> KPC istotne znaczenie ma tylko treść rozstrzygnięcia; wyrok może być zgodny z prawem, tj. w sposób prawidłowy orzekać o przedstawionym pod osąd roszczeniu, mimo obrazy - także licznych, a nawet powodujących nieważność postępowania - przepisów prawa procesowego.

 Postanowienie SN z dnia 30 września 2008 r., sygn. III CNP 50/08,  
Legalis

- ✗ Regulacje wskazane jako naruszone w ramach podstaw nie muszą być , zresztą często nie są, tożsame z przepisami, z którymi wyrok jest niezgodny
- ✗ W przypadku podmiotów szczególnych istnieje konieczność przedstawienia kwalifikowanej podstawy prawnej



# WYMOGI SKARGI

## **Art. 424<sup>5</sup> [Treść skargi]**

§ 1. Skarga powinna zawierać:

- 1) oznaczenie wyroku, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest on zaskarżony w całości lub w części;
- 2) przytoczenie jej podstaw oraz ich uzasadnienie;
- 3) wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny;
- 4) uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy;
- 5) wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, a ponadto - gdy skargę wniesiono, stosując art. 424<sup>1</sup> § 2 - że występuje wyjątkowy wypadek uzasadniający wniesienie skargi;
- 6) wniosek o stwierdzenie niezgodności wyroku z prawem.

§ 2. Ponadto skarga powinna czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego. Do skargi - oprócz jej odpisów dla doręczenia ich uczestniczącym w sprawie osobom - dołącza się dwa odpisy przeznaczone do akt Sądu Najwyższego.

## **Art. 424<sup>6</sup> [Wezwanie do uzupełnienia braków]**

§ 1. Skargę wnosi się do sądu, który wydał zaskarżony wyrok, w terminie dwóch lat od dnia jego uprawomocnienia się.

§ 2. W razie stwierdzenia niezachowania warunków formalnych określonych w art. 424<sup>5</sup> § 2, przewodniczący wzywa o poprawienie lub uzupełnienie skargi.

§ 3. Sąd odrzuca skargę wniesioną z naruszeniem art. 87<sup>1</sup> § 1, spóźnioną, nieopłaconą lub z innych przyczyn niedopuszczalną, jak również skargę, której braków strona nie usunęła w wyznaczonym terminie.

# WYMOGI SKARGI C.D.

- ✗ Mamy tutaj dwa rodzaje wymogów: **wymogi konstrukcyjne** skargi uregulowane w § 1 oraz **wymogi właściwe dla pisma procesowego** uregulowane w § 2.
- ✗ W przypadku wymogów konstrukcyjnych **istnieje konieczność kumulatywnego spełnienia wymagań**. W przypadku tych wymogów sąd nie będzie wzywał do ich uzupełnienia lub poprawy. W takiej też sytuacji, tj. w przypadku niezachowania wszystkich wymogów konstrukcyjnych, SN odrzuci nam skargę (na podstawie Art. 424<sup>8</sup> § 1).
- ✗ W przypadku wymogów dla pisma procesowego, sąd do którego wpłynęła skarga- czyli sąd, który wydał zaskarżony wyrok- **wezwe do uzupełnienia lub poprawy**.



# WYMOGI KONSTRUKCYJNE SKARGI

OZNACZENIE  
ORZECZENIA +  
WSKAZANIE CZY  
ORZECZENIE SKARŻONE  
JEST W CAŁOŚCI CZY  
CZĘŚCI

PRZYTOCZENIE PODSTAW  
SKARGI WRAZ Z ICH  
UZASADNIENIEM

WSKAZANIE  
KONKRETNIEGO  
PRZEPISU PRAWA, Z  
KTÓRYM ZASKARŻONY  
WYROK JEST NIEZGODNY

UPRAWDOPODOBNIENIE  
WYSTĄPIENIA SZKODY

WYKAZANIE, ŻE  
WZRUSZENIE  
ORZECZENIA NIE BYŁO I  
NIE JEST MOŻLIWE W  
DRODZE INNYCH  
ŚRODKÓW PRAWNYCH

WNIOSEK O  
STWIERDZENIE  
NIEZGODNOŚCI  
ORZECZENIA Z PRAWEM

# WŁAŚCIWY SĄD, TERMIN

- ✗ Sądem właściwym do wniesienia skargi będzie sąd, który wydał skarżone orzeczenie
- ✗ Termin na wniesienie skargi to 2 lata od dnia uprawomocnienia się orzeczenia

## Badanie formalne:

Sąd, do którego wniesiono skargę odrzuci ją:

- Jeżeli skarga **nie jest opłacona**,
- Jeżeli skarga **jest spóźniona** (tzn. została wniesiona po upływie 2 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia)
- Jeżeli skarga **została wniesiona z naruszeniem przymusu adwokacko- radcowskiego**,
- Jeżeli skarżący **nie usunął braków w terminie** (o ile został wezwany do ich uzupełnienia)



Jeżeli była ona z **innych przyczyn niedopuszczalna**- tutaj mamy do czynienia z pewnym wzmocnieniem. Proszę zwrócić uwagę, że skargą niedopuszczalną będzie także skarga nieopłacona czy skarga spóźniona. Inne przyczyny- wątpliwości doktryny co do zakresu tego pojęcia. Na pewno nie będzie to badanie wymogów konstrukcyjnych skargi, gdyż to zostało *expressis verbis* wyłączone do kompetencji SN. Może tutaj chodzić o istnienie interesu prawnego we wniesieniu skargi, legitymację do jej wniesienia.

- ✗ Sąd, do którego skarga wpłynęła po pozytywnej weryfikacji zgodnie z treścią art. 424<sup>6</sup> i po doręczeniu skargi stronie przeciwnej (lub obydwu stronom, gdy skargę wniósł podmiot szczególny) przedstawi niezwłocznie akta sprawy SN



# WSTĘPNA KONTROLA SN

## Art. 424<sup>8</sup> [Odrzucenie skargi]

§ 1. Sąd Najwyższy odrzuca skargę, jeżeli ulegała ona odrzuceniu przez sąd niższej instancji, skargę niespełniającą wymagań określonych w art. 424<sup>5</sup> § 1, jak również skargę z innych przyczyn niedopuszczalną.

§ 2. Skarga podlega także odrzuceniu, jeżeli zmiana zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych była lub jest możliwa albo jeżeli nie zachodzi wyjątek, o którym mowa w art. 424<sup>1</sup> § 2.

SN nie wzywa do usunięcia braków. Skargę odrzuca, gdy:

- Powinna była zostać odrzucona przez sąd, który przekazał akta,
- Skarga nie spełnia wymogów konstrukcyjnych,
- Skarga jest z innych przyczyn niedopuszczalna (np. brak legitymacji do złożenia skargi, nieistnienie zaskarżonego wyroku, niewłaściwy przedmiot zaskarżenia, brak *gravamen*)
- Zmiana zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych była lub jest możliwa,
- Nie zachodzi wyjątek, o którym mowa w art. 424<sup>1</sup> § 2.

Art. 424<sup>9</sup> [Odmowa przyjęcia] Sąd Najwyższy odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania, jeżeli jest oczywiście bezzasadna.

- ✗ Chodzi tu o tzw. **przedsąd**, przed merytorycznym rozpoznaniem skargi.
- ✗ Odmowa przyjęcia skargi do rozpoznania wyłącza możliwość wniesienia kolejnej skargi! Odmowa to nie to samo co odrzucenie!
- ✗ Tu bezzasadność stwierdzana *prima facie*, niewątpliwa, niewymagająca badania, gdy bez głębszej analizy można dojść do przekonania, że żadna ze wskazanych podstaw jej nie usprawiedliwia

# GRANICE

## Art. 424<sup>10</sup> [Związanie granicami zaskarżenia]

Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw. Skarga podlega rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym, chyba że ważne względy przemawiają za wyznaczeniem rozprawy.

- ✗ **Granice zaskarżenia**- czy skarżący zaskarżył orzeczenie w całości czy w części
- ✗ **Związanie podstawami**- SN nie może uwzględnić innych naruszeń prawa materialnego lub procesowego, niż te, które zostały wskazane przez skarżącego w ramach skargi- nawet jeżeli je dostrzeże.

Ocena, zatem, czy orzeczenie jest niezgodne z prawem dokonuje się tylko w konfrontacji z zarzutami skargi.

 Wyrok SN z dnia 23 listopada 2018 r., sygn. II CNP 56/17, Legalis

Sąd Najwyższy w trybie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie rozpoznaje ponownie merytorycznie sprawy, gdyż było to przedmiotem sporu pomiędzy stronami sprawy pierwotnej, lecz ocenia, czy objęte skargą orzeczenie jest niezgodne z przepisami, których naruszenie zarzuca skarżący w podstawach skargi (art. 424[10] KPC).

 Wyrok SN z dnia 24 lutego 2009 r., sygn. I BU 9/08, Legalis

- ✗ Zasada jest rozpatrzenie omawianej skargi na posiedzeniu niejawnym. SN może wyznaczyć w tym celu rozprawę, jeżeli za jej wyznaczeniem przemawiają ważne względy. Strony mogą wnioskować o przeprowadzenie rozprawy, jednakże wnioski te nie są dla SN wiążące. W przypadku wyznaczeni rozprawy stosuje się odpowiednio regulacje o skardze kasacyjnej.



# ROZSTRZYGNIĘCIA SN

## **Art. 424<sup>11</sup> [Oddalenie skargi]**

§ 1. Sąd Najwyższy oddala skargę w razie braku podstawy do stwierdzenia, że zaskarżony wyrok jest niezgodny z prawem.

§ 2. Uwzględniając skargę, Sąd Najwyższy stwierdza, że wyrok jest w zaskarżonym zakresie niezgodny z prawem.

§ 3. Jeżeli w chwili orzekania sprawa ze względu na osobę nie podlegała orzecznictwu sądów polskich albo w sprawie droga sądowa była niedopuszczalna, Sąd Najwyższy - stwierdzając niezgodność wyroku z prawem - uchyla zaskarżony wyrok oraz wyrok sądu pierwszej instancji i odrzuca pozew albo umarza postępowanie.

**Rodzaje rozstrzygnięć podjęte przez SN po merytorycznym zbadaniu skargi:**

**- Oddalenie skargi, gdy nie ma podstaw do stwierdzenia, że wyrok jest niezgodny z prawem,**

wskazane przez skarżącego podstawy nie zachodzą albo co prawda zachodzą, ale nienaruszenie wskazanych w ich ramach przepisów nie doprowadziło do wydania wyroku sprzecznego z prawem; wyrok miał błędne uzasadnienie, ale jako taki odpowiada prawu

**- Uwzględnienie skargi i stwierdzenie, że orzeczenie w zaskarżonym zakresie jest niezgodne z prawem,**

Uwaga! Nie dochodzi do uchylenia wyroku, wyrok nadal istnieje w obrocie prawnym.

**- uchylenie skarżonego wyroku oraz wyroku sądu pierwszej instancji oraz odrzucenie pozwu lub umorzenie postępowania- tylko jeśli droga sądowa była niedopuszczalna lub w chwili orzekania sprawa ze względu na osobę nie podlegała orzecznictwu sądów polskich**

✗ **Wydane przez SN orzeczenia po rozpatrzeniu sprawy *in merito* są niezaskarżalne!**

# DO ZAPAMIĘTANIA

- 1) Charakter skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia
- 2) Od jakich orzeczeń przysługuje
- 3) Kategorie podstaw wznowienia
- 4) Proces badania skargi (badanie formalne, badanie formalne przez SN, przedsąd, badanie merytoryczne)
- 5) Termin wniesienia skargi i sposób jego liczenia
- 6) Wymogi skargi (konstrukcyjne i dla pisma procesowego)
- 7) Konsekwencje niespełnienia wymogów
- 8) Możliwości rozstrzygnięcia w ramach tzw. postępowania merytorycznego